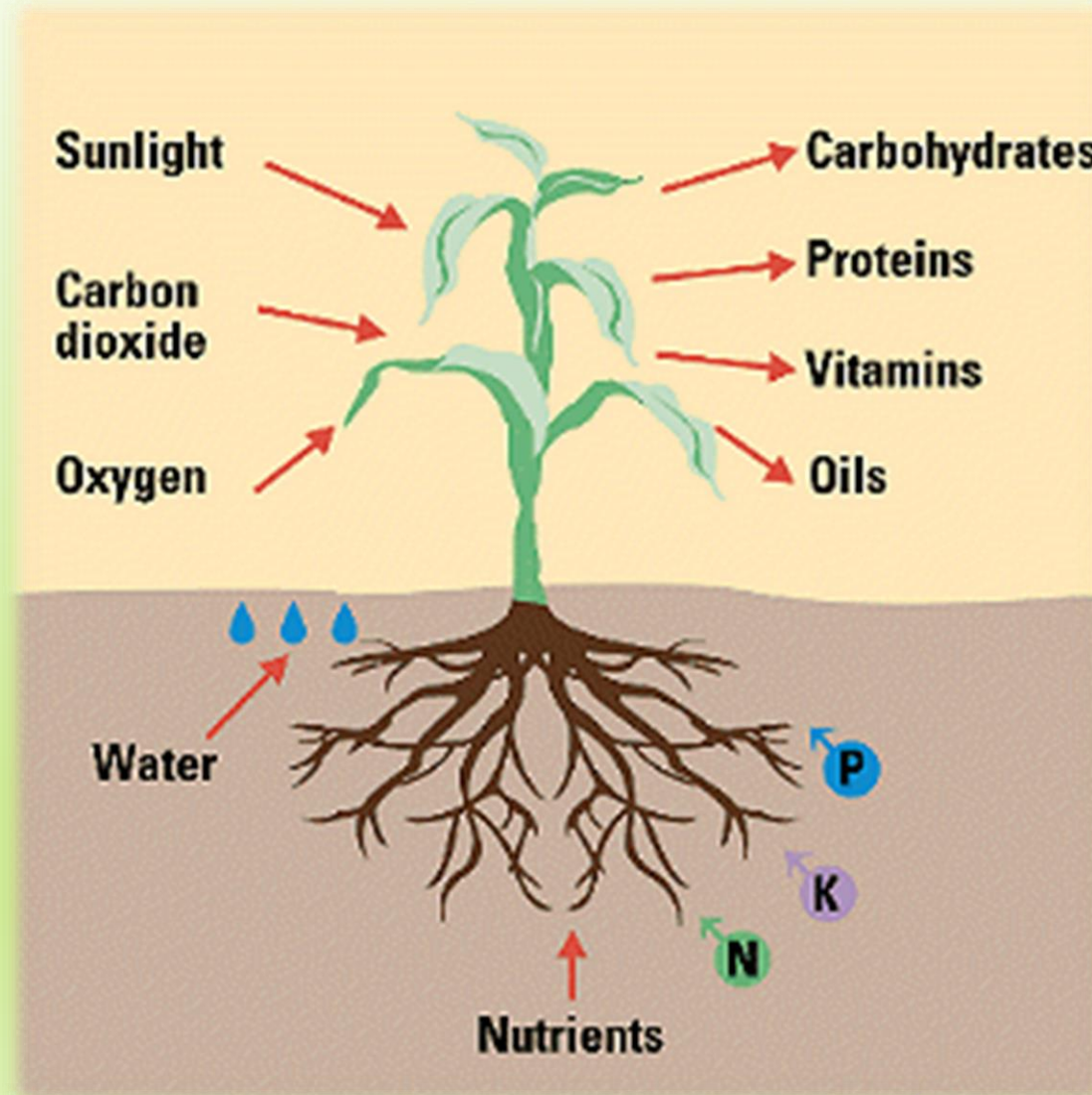

8 ଗାଈ ପୋଷଣ

▶ බෝග වලින් අපේක්ෂිත අස්වනු ලබා ගැනීමට උණුකාවයකින් තොරව පෝෂක ලබා දීමේ ක්‍රියාවලිය ශාක පෝෂණය ලෙස හැඳින්වේ...

මූල ද්‍රව්‍ය	ශාක දේහය තුළ ඉටු වන කෘත්‍ය	උණකා ලක්ෂණ
නයිට්‍රජන්	<ul style="list-style-type: none"> • වර්ධනයට • අස්වනු නිෂ්පාදනයට • ඇමයිනෝ අම්ල ප්‍රෝටීන් න්‍යෂ්ටික අම්ල එන්සයිම හා හරිතප්‍රදවල සංසටකයකි 	<ul style="list-style-type: none"> • මේරු පත්‍ර කහ පාට වේ • ශාක කුරු වේ • මල් සහ එල විකෘති වේ • අස්වැන්න අඩු වේ
පොස්පරස්	<ul style="list-style-type: none"> • මූල පද්ධතියේ වර්ධනයට • සෛල විභාජනයට • ශාකය තුළ ශක්ති හුවමාරුවට 	<ul style="list-style-type: none"> • මුල් අඩු වී වර්ධනය බාල වේ • පත්‍ර පහසුවෙන් හැලේ • මේරු පත්‍ර දම් පාට වේ
පොටෑසියම්	<ul style="list-style-type: none"> • පුෂ්පිකරණයට එල හට ගැනීමට • එන්සයිම ක්‍රියාකාරීත්වයට • පටක වර්ධනයට 	<ul style="list-style-type: none"> • පත්‍ර දාර කහ පාට වේ • පත්‍ර දාර පිළිස්සුනු ස්වභාවයක් ගනී

බෝගවලට පෝෂණය

කාබනික පොහොර

ශාක වලට යොදන ජෛවීය සම්භවයක් ඇති සියලු ද්‍රව්‍ය

රසායනික පොහොර

කෘත්‍රීමව නිපදවන පොහොර

කාබනික පොහොරවල වැදගත්කම...

- ශාක පෝෂණයට අවශ්‍ය සියලුම පෝෂක පදාර්ථ අඩංගු වන බැවින් එය පූර්ණ පොහොරකි
- දිගු කාලයක් තිස්සේ අඩු වේගයකින් පසට පෝෂක පදාර්ථ නිදහස් කරයි
- පසේ රසායනික ලක්ෂණයක් වන කැටායන හුවමාරු ධාරිතාව වැඩි දියුණු කරයි
- පාංශු ව්‍යුහය හා ජල අවශෝෂණ ධාරිතාව වැඩි දියුණු කරයි
- පසේ ක්ෂුද්‍ර ජීවී ගහනය වැඩි කරයි
- ස්චාරකයක් ලෙස ක්‍රියා කරයි

ගැටලු...

- ▶ අඩංගු පෝෂක ප්‍රමාණය අඩු බැවින් විශාල ප්‍රමාණවලින් යෙදිය යුතු ය
- ▶ සකසා ගැනීමට අපහසු ය
- ▶ යෙදීමේ දී කම්කරු වියදම වැඩි ය
- ▶ ගබඩාකර තැබීමට විශාල ඉඩක් අවශ්‍ය වේ

කාබනික පොහොර වර්ග

1. කොළ පොහොර

කොළ පොහොර භාවිතයේ දී වැදගත් වන කරුණු

- නයිට්‍රජන් බහුල බැවින් රනිල ශාක පත්‍ර සුදුසු වේ
- මධ්‍යස්ථ ලෙස මේරූ පත්‍ර සුදුසු වේ

යෙදිය හැකි ක්‍රම 2

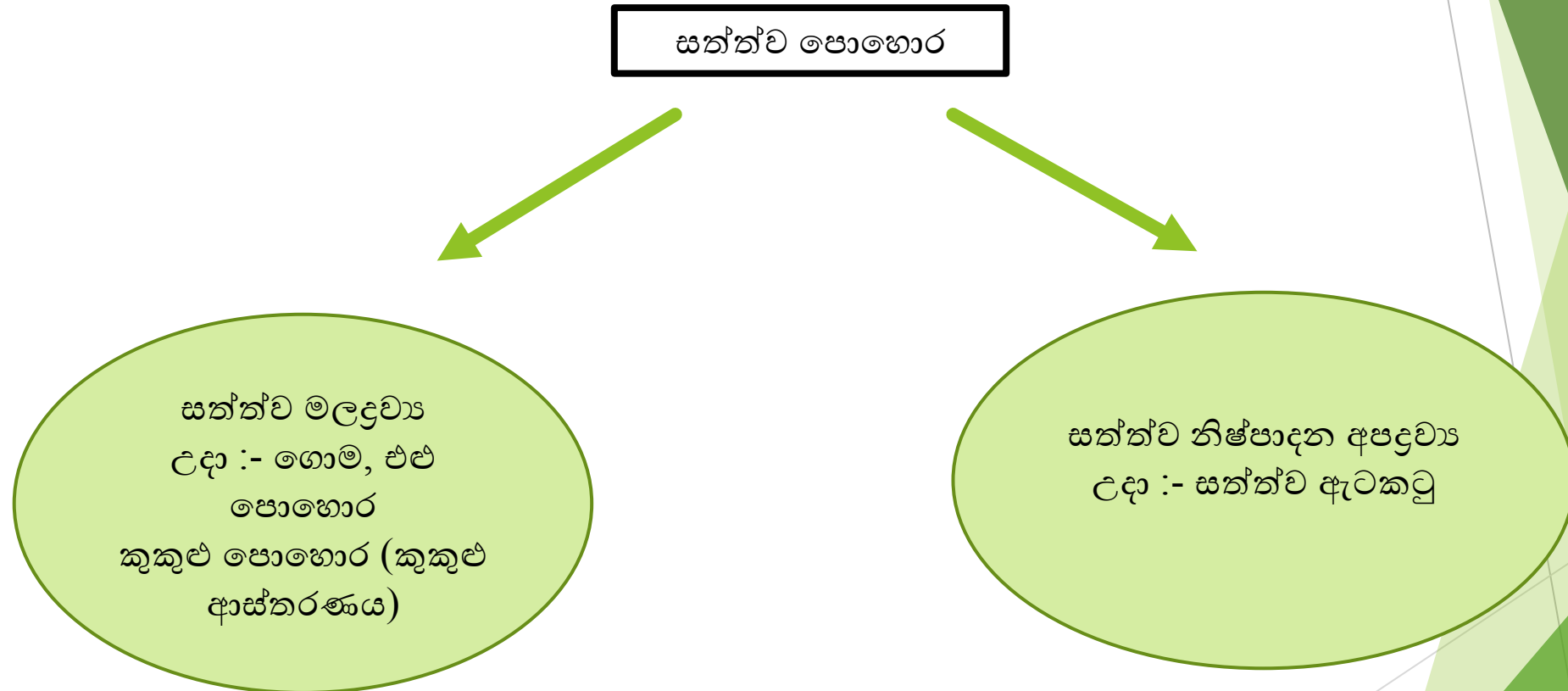
- පිටතින් වගා බිමට ගෙනවිත් දැමීම
- වගා බිමෙහිම වගා කර පසුව පසට එක් කිරීම

කොළ පොහොර ලෙස යොදා ගත හැකි ශාක වර්ග

- ග්ලිරිසිඩියා
- සැල්විනියා
- ජපන් ජබර
- ගිනි තෘණ
- කැකුණ
- වල් සුරියකාන්ත
- අඬනහිරියා
- ඉපිල් ඉපිල්
- එරබ්දු

2. සත්ත්ව පොහොර

3. කොමිපෝස්ට් පොහොර

▶ ශාක හා සත්ත්ව අවශේෂ ක්ෂුද්‍ර ජීවීන් මගින් අර්ධ වශයෙන් වියෝජනයට ලක්වීමෙන් ලැබෙන ඵලය

කොමිපෝස්ට් නිපදවීමට සුදුසු ස්ථානයක් තෝරාගැනීම.....

- ප්‍රවාහන පහසුකම් සහිත වීම
- අමුද්‍රව්‍ය පහසුවෙන් සපයාගත හැකි වීම
- ජල පහසුකම් සහිත ස්ථානයක් වීම
- වර්ෂා කාලයේ ජලයෙන් යට නොවන ස්ථානයක් වීම
- නිවාස හා ළිංවලින් ඇත් වූ ස්ථානයක් වීම

අමුද්‍රව්‍ය සපයා ගැනීම....

- සුළභව පවතින පත්‍ර වර්ග, ජලජ පැළෑටි, තෘණ, පිදුරු, බෝග අවශේෂ රැස් කරගත යුතු ය. වඩාත් සුදුසු වන්නේ රනිල ශාක පත්‍ර ය
- ප්‍රදේශයේ සුලබව පවතින සත්ත්ව අපද්‍රව්‍ය,
උදා :- ගොම, කුකුල් පොහොර, එළ පොහොර
- මුහුම් ලෙස යෙදීම සඳහා කලින් නිපදවාගත් කොම්පෝස්ට් ස්වල්පයක් (සෙසු අමු ද්‍රව්‍ය කිලෝ ග්‍රෑම් 1000 කට කොම්පෝස්ට් කිලෝ ග්‍රෑම් 20 ක් පමණ)
- රොක් පොස්පේට් (හැකිනම් පමණක්) (අමුද්‍රව්‍ය කිලෝග්‍රෑම් 1000 කට කිලෝග්‍රෑම් 50ක් පමණ)
- ජලය
- වැසීමට කලු පොලිතීන් / පොලිසැක් උර හෝ වියාගත් පොල් අතු

කොම්පෝස්ට් නිෂ්පාදන ක්‍රම

➤ ගොඩ ක්‍රමය

➤ වළ ක්‍රමය

➤ කෝටු රාමු ක්‍රමය

➤ බැරල් ක්‍රමය

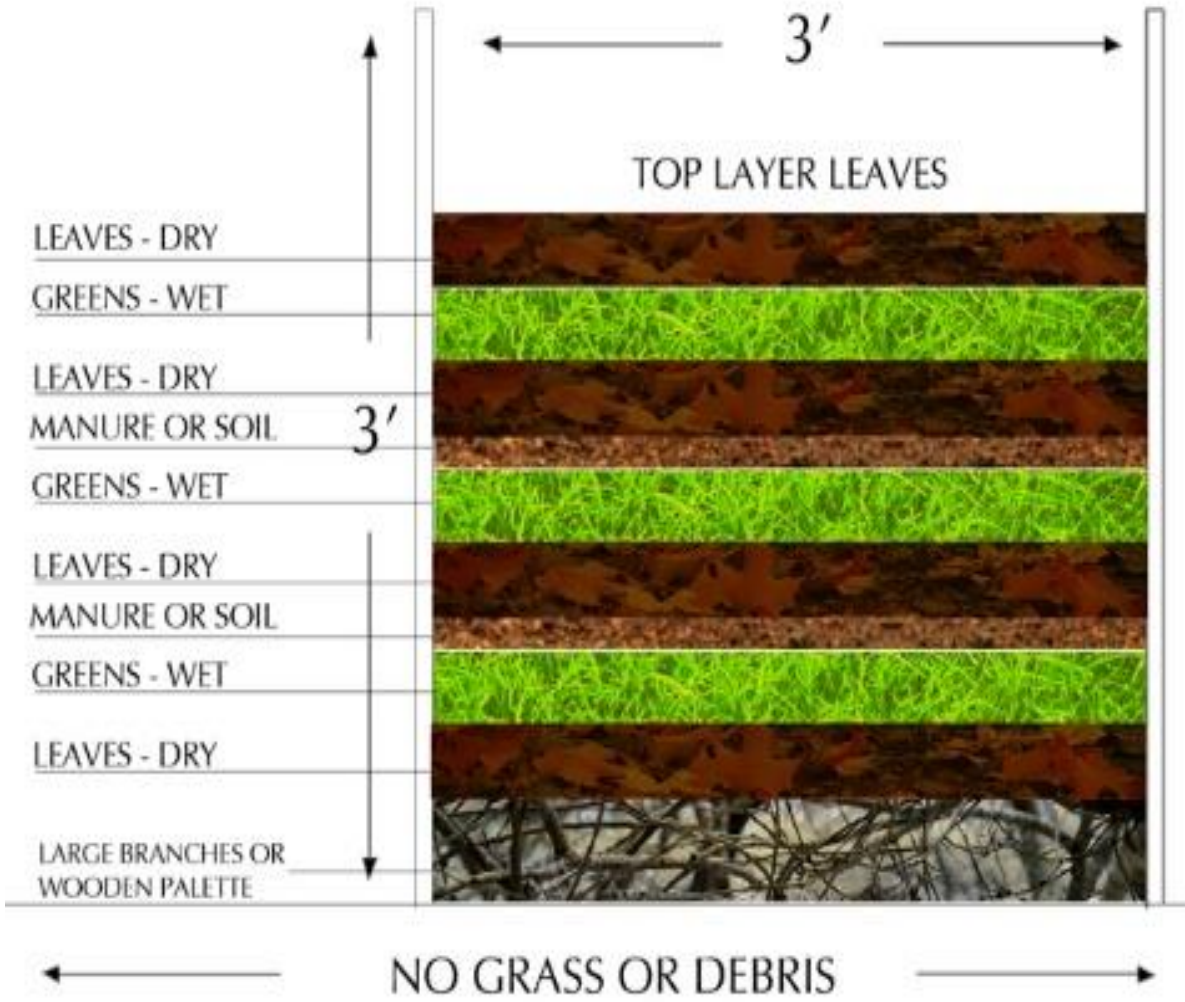
ගොඩ ක්‍රමය වාණිජ ව්‍යාපාර , සුළු පරිමාණයේ ගෙවතු සඳහා....

ස්ථානය සුදානම් කිරීම....

- ගල්, බොරළු ඉවත් කර පොළොව මට්ටම් කිරීම
- පස බුරුල් නම්, බර ලී කුට්ටියක් භාවිතයෙන් තද කිරීම

අමුද්‍රව්‍ය ඇසිරීම....

- ගොඩෙහි ප්‍රමාණය අනුව දිග හා පළල සලකුණු කිරීම. උපරිම පළල මීටර 1.8 උපරිම දිග මීටර 5 වීම සුදුසු ය
- පළමු තට්ටුව ලෙස රළ කොළ තට්ටුවක් සෙන්ටි මීටර 25 ක් පමණ උසට දැමීම
- දෙවන තට්ටුව ලෙස දිරීමට පහසු ශාක කොටස් සෙන්ටිමීටර 25 ක් පමණ ඝනකමට දැමීම
- මුහුම් ලෙස කොම්පෝස්ට් පොහොර ස්වල්පයක් විසුරුවීම
- තුන්වන තට්ටුව ලෙස සෙන්ටිමීටර 15 -20 ක් පමණ උසට සත්ත්ව පොහොර යෙදීම
- රොක් පොස්පේට් ස්වල්පයක් ඉසින්න
- ශාක කොටස් හා සත්ත්ව පොහොර තට්ටු මාරුවෙන් මාරුවට අසුරන්න
- තට්ටු දෙක තුනකට වරක් මුහුම් , තට්ටු තුන හතරකට වරක් රොක් පොස්පේට් ඉසිමින් මීටර් 18 ක් පමණ උසට. අමුද්‍රව්‍ය අසුරන්න
- කළු පොලිතීන් / පොලිසැක් උර හෝ වියාගත් පොල් අතුවලින් ගොඩ ආවරණය කරන්න. වාතාශ්‍රය ලැබීම පිණිස ගොඩෙහි දෙපසින් සෙන්ටිමීටර 20 - 30 ක් පමණ නොවසා ඉතිරි කරන්න

තෙතමනය පවත්වා ගැනීම...

- මාස 3 ක් දක්වා සෑම සතියකට වරක් ම උල් කරන ලද ලීයක් කොම්පෝස්ට් ගොඩට ඇතුළු කරන්න. තෙතමනය අඩු නම් ජලය ඉසින්න. තෙතමනය වැඩි නම් ආවරණය ඉවත් කර වියලෙන්නට ඉඩ හරින්න.

ගොඩ පෙරළීම.....

- ▶ පළමු පෙරළීම - ගොඩ ගසා මාසයකට පසුව
- ▶ දෙවන පෙරළීම - පළමු පෙරළීමෙන් මාසයකට පසුව
- ▶ තුන්වන පෙරළීම - දෙවන පෙරළීමෙන් මාසයකට පසුව
- ▶ පළමු ගොඩගැසීමෙන් මාස 3 ක් ගතවූ පසු කොම්පෝස්ට් පොහොර භාවිතයට ගත හැකි ය.

ගොඩ ක්‍රමයේ වාසි....

- පහසු ක්‍රමයකි
- පේරණය ඉක්මන් ය
- පෙරළීම පහසු ය
- තෙතමනය ප්‍රශස්තව පවත්වා ගැනීම පහසු ය
- දුගඳක් නැත
- පණුවන් ඇති නොවේ
- කුඩා පරිමාණයෙන් මහා පරිමාණයෙන් සුදුසු වේ

වළ ක්‍රමය

කුඩා පරිමාණයේ ගෙවතු වගාවලට ...

- මීටර 2 ට මීටර 1 ගැඹුර මීටර 3/4 පමණ වළක් කැපීම
- ගොඩ ක්‍රමයේ පරිදි වළ පිරවීම
- වැසි ජලය ඇතුළු නොවන පරිදි පොලිතින්වලින් ආවරණය කිරීම
- පෙරළීම පහසු වීම සඳහා වළෙහි පැත්තක ඉඩක් ඉතිරි කිරීම

වළ ක්‍රමයේ අවාසි....

- වළ කැපීමට මුදල් වියදම් වීම
- වාතාශ්‍රය හොඳින් නොලැබීම
- වර්ෂා ජලය එකතුවීම
- පෙරළීමට අපහසුවීම
- දුගඳ ඇතිවීම හා පණුවන් බෝවීම

කෝටු රාමු ක්‍රමය

කුඩා පරිමාණයේ ගෙවතු වගාවලට ...

- ▶ මීටර 2 ක් පමණ උස කෝටු එකිනෙකට සෙන්ටිමීටර 5 ක් පමණ පරතරය ඇති ව සිටුවන්න.
- ▶ රාමුව සැකසීමේ දී ලී කෝටු 2 ක් පමණ ලිහිල්ව තබා උණ පටි බැඳ ගස්කිමත් කරන්න.

බැරල් ක්‍රමය

ගෘහස්ථ කොමපෝස්ට් නිෂ්පාදනයට

- ▶ තට්ටු වශයෙන් ද්‍රව්‍ය ඇසිරීමක් නැත
- ▶ ද්‍රව්‍ය පෙරළීමක් නැත
- ▶ එදිනෙදා එකතු වන කාබනික අපද්‍රව්‍ය බැරලය තුළට දමනු ලැබේ
- ▶ ද්‍රව්‍ය පිරවීම ආරම්භයේ දී පතුළට පිදුරු තණකොළ රොඩු තට්ටුවක් දමා සිදුරු අතරින් අපද්‍රව්‍ය පහළට වැටීම වළක්වා ගනී
- ▶ පිරවීම ආරම්භයේ දී පැරණි කොමපෝස්ට් ස්වල්පයක් එකතු කරයි
- ▶ බැරලය පතුළෙන් දිරන කාබනික ද්‍රව්‍ය ඉවතට ගනී

4. දියර පොහොර

- ▶ බෝග වගාවේ දී ශාක පෝෂණය සඳහා පත්‍රවලට ඉසිනු ලබන පොහොර
- ▶ කාබනික ද්‍රව්‍ය ඇසුරෙන් ගොවීන්ට තම ගොවිපොළේ දී ම නිපදවාගත හැකි දියර පොහොර වර්ග
- ▶ උදා:-
 - කුකුළු පොහොර හා කොළ පොහොර නිස්සාරණය
 - ගැඩවිල් පණු දියරය
 - මත්ස්‍යය තෙලෝදය

කුකුළු පොහොර හා කොළ පොහොර නිස්සාරකය සැකසීම

▶ අවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය

- කුකුළු පොහොර තාව්වියක් පමණ
- ශාක පත්‍ර
- ලීටර 200 ක පමණ බැරලයක් හෝ කට පළල ප්ලාස්ටික් බඳුනක්
- සවිවර බෑග් දෙකක් (කිලෝග්‍රෑම් 10 හිස් සහල් බෑග්)

ක්‍රියාවලිය

- හිස් සහල් බෑගයෙන් අඩක් පමණ කුකුළු පොහොරවලින් පුරවා කට ලිහිල්ව ගැට ගසන්න
- අනෙක් බෑගයෙන් අඩක් සිහින්ව කපා ගත් ශාක ද්‍රව්‍යවලින් පුරවන්න
- මෙම ද්‍රව්‍ය අඩංගු බෑග් දෙක ලියක එල්ලා එම ලිය බැරලය මත තබන්න
- බෑග් වැසී යන තෙක් බැරලයට ජලය පුරවන්න
- දින කිහිපයකට වරක් බැරලයේ ඇති බෑග් සොලවන්න
- සති තුනක් තිබෙන්නට හැර දියරය පෙරා ගන්න
- මෙම දියරය 1 : 4 අනුපාතයට තනුක කර බෝගවලට ඉසින්න

රසායනික පොහොර

- ▶ යූරියා N 46%
- ▶ ඇමෝනියම් සල්ෆේට් N 20%

- ▶ රොක්පොස්පේට් P₂O₅ 27-30%
- ▶ ත්‍රිත්ව සුපර් පොස්පේට් P₂O₅ 45%

- ▶ මියුරියේට් ඔෆ් පොටෑෂ් K₂O 60%
- ▶ සල්ෆේට් ඔෆ් පොටෑෂ් K₂O 48%

වෙළඳපොළෙහි ඇති රසායනික පොහොර

අමිශ්‍ර පොහොර (සෘජු පොහොර)

මිශ්‍ර පොහොර

පූර්ණ පොහොර මිශ්‍රණ

අර්ධ පොහොර මිශ්‍රණ

අමිශ්‍ර පොහොර යෙදීමේ වාසි....

- ▶ බෝගයේ අවශ්‍යතාවට අනුව යෙදිය හැකි වේ
- ▶ අමිශ්‍ර පොහොර මිලෙන් අඩු ය
- ▶ පසේ තත්ත්වය අනුව පොහොර මිශ්‍රණයේ සංයුතිය වෙනස් කළ හැකි ය
- ▶ පොහොරවල සංයුතිය පිළිබඳ ව විශ්වාසයක් තැබිය හැකි ය

බෝගවලට පොහොර යෙදීම...

පොහොර යොදන විවිධ අවස්ථා

1 මූලික පොහොර යෙදීම

2 මතුපිට පොහොර යෙදීම

යෙදීමේ ක්‍රම

1 පසට යෙදීම

- ▶ ඉසීම උදා :- වී වගාව
- ▶ අවට යෙදීම - උදා :- රබර්, පොල්

- ▶ ජෛෂ්ට යෙදීම උදා :- අන්තාසි, බඩඉරිඟු

- ▶ වගා බිමේ වළවල් සකස් කර පොහොර යොදා වැසීම උදා :- වැඩුණු රබර් වගා

- ▶ සම්පාදනය කරන ජලය සමඟ දිය කර යෙදීම උදා :- බිංදු ජල සම්පාදනය මගින් ඕනෑම බෝගයකට

2. පත්‍ර ඉස්නාවක් ලෙස දියර පොහොර යෙදීම

පොහොර භාවිත කාර්යක්ෂමතාව

▶ පසට යොදන පොහොර බෝග විසින් ප්‍රයෝජනයට ගැනීමේ හැකියාව,

- පසේ අඩංගු පෝෂක ප්‍රමාණය
- දේශගුණික තත්ත්වය
- පසේ තෙතමන තත්ත්වය
- වගාකර ඇති බෝගයට සුදුසු පොහොර යෙදීමේ ක්‍රමය අනුගමනය කිරීම
- ඒකාබද්ධ ශාක පෝෂක කළමනාකරණ මූලධර්ම අනුගමනය කිරීම
- වගාවේ අවස්ථාවට සුදුසු පොහොර වර්ග තෝරා ගැනීම

මත බලපායි..

පොහොර වර්ග තෝරා ගැනීම

කෙටි කාලීන බෝග සඳහා

දිගුකාලීන බෝග සඳහා

මූලික පොහොර යෙදීම	මතුපිට පොහොර යෙදීම
<ul style="list-style-type: none"> කාබනික පොහොර යොදයි N P K යන පෝෂක තුනම අඩංගු මිශ්‍රණයක් යොදනු ලැබේ. බෝගයේ මුළු P අවශ්‍යතාවම එකවර යොදනු ලැබේ. ඒ සඳහා ත්‍රිත්ව සුපර් පොස්පේට් භාවිත කෙරෙයි 	<ul style="list-style-type: none"> කාබනික පොහොර යොදයි N හා K පමණක් යොදයි සමහර බෝග වගා කිරීමේ දී පැළ වැවෙන විට, ප්‍රථම මතුපිට යෙදීමට N අඩංගු පොහොරක් භාවිත කෙරෙයි. උදා :- යූරියා පසුව මතුපිට යෙදීමේවල දී N හා K යන පෝෂක දෙකම අඩංගු පොහොර භාවිත කරයි

ර/බල/ලතුරු හුණුවල විද්‍යාලය

මූලික පොහොර යෙදීම	මතුපිට පොහොර යෙදීම
<ul style="list-style-type: none"> කාබනික පොහොර යොදනු ලැබේ. N P K යන පෝෂක තුනේම මිශ්‍රණයක් යොදයි P ලබා දීම සඳහා රොක් පොස්පේට් භාවිතය සුදුසු වේ. බෝගයට P වරින්වර සපයයි 	<ul style="list-style-type: none"> කාබනික පොහොර යොදයි N P K යන පෝෂක තුනම අඩංගු වේ. බෝගයේ වර්ධන කාලයේ දී වැඩි N පොහොර ප්‍රමාණයක් යෙදිය යුතු වේ. බෝගය එල දරන කාලයේ දී වැඩි K ප්‍රමාණයක් යෙදිය යුතු වේ. බෝගයට අවශ්‍ය මුළු පොහොර ප්‍රමාණය කුඩා කොටස් වශයෙන් වරින් වර යෙදීම එලදායී වේ.

රසායනික පොහොර භාවිතයේ වාසි

- ඉක්මනින් ශාකවලට අවශෝෂණය වේ
- ශාක දක්වන ඌනතාවලට අනුව ඊට අවශ්‍ය රසායනික පොහොර යෙදිය හැකි ය
- ක්ෂේත්‍රයට යෙදීමට පහසු ය
- ගබඩාකර තැබීමට අඩු ඉඩකඩක් අවශ්‍ය වේ
- ප්‍රවාහනය කිරීම පහසු ය

රසායනික පොහොර යෙදීමෙන් ඇතිවන අහිතකර බලපෑම්

- ක්ෂේත්‍රයට දිගින් දිගටම යෙදීමෙන් පසේ pH අගය වෙනස් විය හැකි ය
- නිර්දේශිත ප්‍රමාණවලට වඩා වැඩියෙන් යෙදුවහොත් ශාක මිය යා හැකි ය
- මිල අධික ය
- සමහර පොහොර ගබඩාකර තැබීමේ දී දියවී යයි
- නියමිත පොහොර යෙදීමේ ක්‍රම අනුගමනය නොකළහොත් පෝෂක හානි වීමට ඉඩ ඇත
- වැඩිපුර පසට යෙදීමෙන් ජල ප්‍රභව දූෂණය වේ

ඇගයීම.....

1) කාබනික පොහොරවල වැදගත්කම හා කාබනික පොහොර යෙදීමේ ගැටලු හතර බැගින් ලියන්න

2) පහත මූලද්‍රව්‍ය වල ප්‍රධාන උෂ්ණ ලක්ෂණ දෙක බැගින් ලියන්න

නයිට්‍රජන් , පොස්පරස් , පොටෑසියම් ,

3) බෝග වගාවේදී පොහොර භාවිත කාර්යක්ෂමතාව ඉහළ නැංවීමට යොදා ගත හැකි ක්‍රම හතරක් ලියන්න